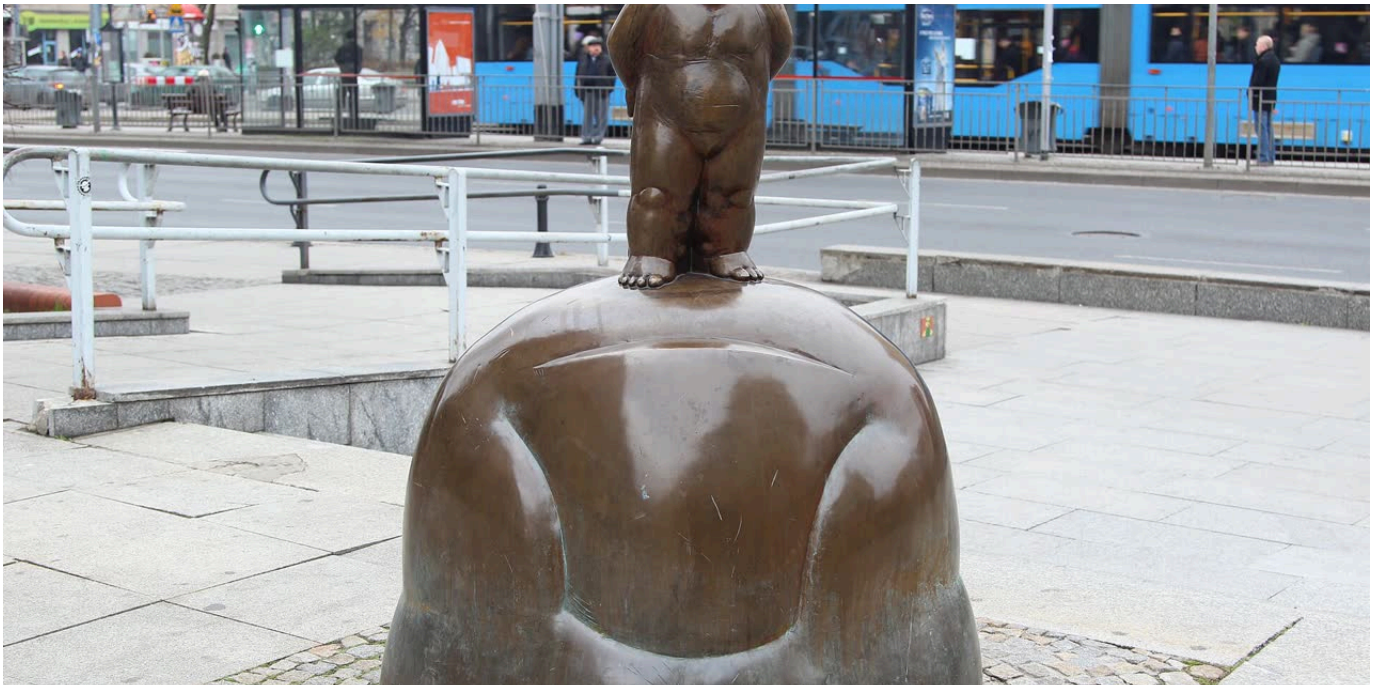
WROCŁAWSKIE KRASNALE: SKĄD SIĘ WZIĘŁY I JAK JE ZNALEŹĆ



Fot. Pnapora, CC BY-SA 3.0, Wikimedia Commons

Wrocławskie krasnale to niewielkie rzeźby ustawiane na ulicach miasta od 2005 roku. Wywodzą się z antykomunistycznych happeningów Pomarańczowej Alternatywy z lat 80. Dziś jest ich ponad tysiąc, a szukanie kolejnych figurek stało się sposobem na zwiedzanie Wrocławia.

SKĄD WZIĘŁY SIĘ KRASNALE WE WROCŁAWIU

Pierwsze krasnale pojawiły się na murach w nocy z 30 na 31 sierpnia 1982 roku. Waldemar „Major" Fydrych i Wiesław „Rotmistrz" Cupała malowali je na plamach farby, którymi władze PRL zamalowywały antysocjalistyczne hasła. Krasnoludki wróciły na dobre w drugiej połowie lat 80., wraz z ruchem Pomarańczowej Alternatywy. 1 czerwca 1987 roku odbył się happening „Krasnoludki na Świdnickiej", a 1 czerwca 1988 roku „Rewolucja Krasnoludków". W tym drugim, według różnych źródeł, wzięło udział od 10 do 20 tysięcy osób w czapkach krasnali.

PAPA KRASNAL I PIERWSZA PIĄTKA

Pomnik Pomarańczowej Alternatywy odsłonięto 1 czerwca 2001 roku przy ulicy Świdnickiej. Krasnal stoi na postumencie w kształcie ogromnego kciuka i nosi imię Papa Krasnal. Pomnik nie został oficjalnie zgłoszony, więc zapisano go jako „wybrzuszenie ulicy".

Właściwa seria małych figurek zaczęła się w sierpniu 2005 roku. Wrocławski rzeźbiarz Tomasz Moczek ustawił wtedy pięć pierwszych krasnali: Szermierza, Rzeźnika, Pracza Odrzańskiego i dwa Syzyfki. Dziś nowe postacie tworzą artyści z całej Polski, a opiekują się nimi instytucje, firmy i osoby prywatne.

TRASA KRASNALI: OD CZEGO ZACZĄĆ

Wszystkich figurek w jeden dzień nie obejdziesz. Wybierz kilka punktów w centrum:

- Ulica Świdnicka: Papa Krasnal, czyli pomnik Pomarańczowej Alternatywy z 2001 roku.
- Rynek, Ratusz: Głuchak i Ślepak stoją przed wejściem do Muzeum Sztuki Mieszczańskiej w Ratuszu. Odsłonięto je w 2008 roku przy przejściu podziemnym na Świdnickiej, później przeniesiono.
- Centrum Historii Zajezdnia: krasnal Zajezdniak z Jelczem 043, od 2020 roku. Więcej o tym miejscu w osobnym przewodniku.

Aktualną mapę i lokalizacje nowych figurek znajdziesz na oficjalnym portalu turystycznym miasta: visitWroclaw.eu, Krasnale. Figurki przybywają, więc stare listy szybko się dezaktualizują.

ILE CZASU NA KRASNALE

To szacunek redakcji, nie dane z jednego źródła.

KILKA FIGUREK PO DRODZE MIĘDZY ŚWIDNICKĄ A RYNKIEM	około godziny, razem ze zwykłym spacerem
OSOBNY SPACER SZLAKIEM KRASNALI	2 do 3 godzin, zależnie od liczby postojów

O CZYM WARTO WIEDZIEĆ WCZEŚNIEJ

- Wiele figurek jest bardzo małych, część stoi na wysokości kolan albo przy ścianach. Warto patrzeć pod nogi i na parapety.
- Liczba krasnali rośnie, a źródła podają różne wartości. Wikipedia pisze o tysięcznej figurce z września 2025 roku i szacunku około 1040 w 2026 roku.
- Do spaceru dobrze pasuje zwiedzanie Rynku i Ostrowa Tumskiego, opisane w planie na jeden i dwa dni we Wrocławiu.

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

Ile jest wrocławskich krasnali? Ponad tysiąc. Według Wikipedii tysięczny stanął we wrześniu 2025 roku, a w 2026 roku liczbę szacuje się na około 1040. Dokładna liczba stale się zmienia.

Kiedy pojawił się pierwszy wrocławski krasnal? Krasnale malowano na murach już w 1982 roku. Pierwszy pomnik, Papa Krasnal, odsłonięto w 2001 roku, a pierwsza piątka małych rzeźb stanęła w sierpniu 2005 roku.

Dlaczego we Wrocławiu są krasnale? Nawiązują do Pomarańczowej Alternatywy, ruchu, który w latach 80. w żartobliwy sposób ośmieszał system komunistyczny. Krasnoludek był jego symbolem.

Gdzie jest mapa krasnali? Aktualne informacje podaje oficjalny portal visitWroclaw.eu. Zestawienie z historią i datami znajdziesz też w Wikipedii.

PRZYDATNE LINKI

- visitWroclaw.eu, oficjalny portal turystyczny Urzędu Miejskiego Wrocławia
- Wrocławskie krasnale w Wikipedii

MAŁO KTO WIE

- **Papa Krasnal figuruje jako „wybrzuszenie ulicy”.** Pomnik nie został oficjalnie zgłoszony ani ujęty w planach, żeby zachować opozycyjną tradycję, dlatego zarejestrowano go jako wybrzuszenie ulicy.
  Źródło: Wrocławskie krasnale, Wikipedia
- **Pierwsze krasnale malowano na transformatorze i bloku.** Pierwszy z dwóch krasnali z sierpnia 1982 roku powstał na transformatorze na Sępolnie, drugi na bloku na Biskupinie.
  Źródło: Wrocławskie krasnale, Wikipedia

Fakty w tym przewodniku sprawdzono w listopadzie 2026 r.



AUTOR
Marcin Roszak

Związany z Cieplicami. Zgłosił do budżetu obywatelskiego odbudowę wieży widokowej na Sołtysiej Górze i pilnował projektu aż do jej otwarcia. Przewodniki opracowuje na podstawie sprawdzonych źródeł. Więcej: marcinroszak.eu.